

Neljapäev, 18. aprill 2019

P8_TA(2019)0440

Nõukogu ja komisjoniga peetavad läbirääkimised Euroopa Parlamendi uurimisõigust käsitleva seadusandliku ettepaneku üle**Euroopa Parlamendi 18. aprilli 2019. aasta resolutsioon läbirääkimiste kohta nõukogu ja komisjoniga seadusandliku ettepaneku üle võtta vastu Euroopa Parlamendi uurimisõigust käsitlev määrus (2019/2536(RSP))**

(2021/C 158/04)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artikli 14 lõiget 1,
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 226 kolmandat lõiku,
- võttes arvesse oma 16. aprilli 2014. aasta seadusandlikku resolutsiooni ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi määrus Euroopa Parlamendi uurimisõiguse kasutamise üksikasjalike sätete kohta, millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni otsus 95/167/EÜ, Euratom, ESTÜ ⁽¹⁾,
- võttes arvesse asjakohaseid lõike oma 13. detsembri 2017. aasta soovitusel nõukogule ja komisjonile rahapesu, maksustamise vältimist ja maksudest kõrvalehoidumist käsitleva uurimise järel (PANA-komisjoni resolutsioon, punktid 190–200) ⁽²⁾ ja 4. aprilli 2017. aasta soovitusel nõukogule ja komisjonile autotööstuses heitkoguste mõõtmise uurimise põhjal (EMIS-komisjoni resolutsioon, punktid 76–94) ⁽³⁾,
- võttes arvesse esimeeste konverentsi 18. septembri 2014. aasta otsust jätkata vastavalt kodukorra artiklile 229 parlamendi uue koosseisu ametiajal ülalnimetatud seadusandliku ettepaneku arutamist, et võtta vastu Euroopa Parlamendi uurimisõigust käsitlev määrus;
- võttes arvesse põhiseaduskomisjoni kolme töödokumenti ülalnimetatud seadusandliku ettepaneku kohta ⁽⁴⁾,
- võttes arvesse nõukogu ja komisjoni muret selle seadusandliku ettepaneku pärast, mida on väljendatud nõukogu ja komisjoni peasekretäride 4. aprilli 2014. aasta kirjas Euroopa Parlamendi peasekretärile ning järgmises neljas kirjas parlamendi põhiseaduskomisjoni esimehele: komisjoni esimese asepresidendi 28. aprilli 2015. aasta kiri, nõukogu eesistujariigi Luksemburgi 3. septembri 2015. aasta kiri, nõukogu eesistujariigi Slovakkia 13. oktoobri 2016. aasta kiri ja nõukogu eesistujariigi Austria 25. oktoobri 2018. aasta kiri;
- võttes arvesse 13. detsembril 2017 täiskogu istungil toimunud arutelu ning eelkõige nõukogu eesistujariigi Eesti ja komisjoni vastuseid suuliselt vastatavatele küsimustele (kodukorra artikkel 128) Euroopa Parlamendi uurimisõiguse kohta, mille esitas 29. novembril 2017 põhiseaduskomisjoni nimel nõukogule ja komisjonile Danuta Maria Hübner,
- võttes arvesse 17. aprillil 2019 täiskogu istungil toimunud arutelu, mis järgnes suuliselt vastatavatele küsimustele (kodukorra artikkel 128) seadusandliku ettepaneku kohta võtta vastu määrus Euroopa Parlamendi uurimisõiguse kohta, mille esitas 22. jaanuaril 2019 põhiseaduskomisjoni nimel nõukogule ja komisjonile Danuta Maria Hübner ⁽⁵⁾,
- võttes arvesse põhiseaduskomisjoni resolutsiooni ettepanekut (B8-0238/2019),

⁽¹⁾ ELT C 443, 22.12.2017, lk 39.⁽²⁾ ELT C 369, 11.10.2018, lk 132.⁽³⁾ ELT C 298, 23.8.2018, lk 140.⁽⁴⁾ PE544.488v03-00, PE571.670v03-00 ja PE630.750v01-00.⁽⁵⁾ O-000003/19 ja O-000004/19.

Neljapäev, 18. aprill 2019

— võttes arvesse kodukorra artikli 128 lõiget 5 ja artikli 123 lõiget 2,

- A. arvestades, et põhiseaduskomisjoni esimeses, 20. jaanuaril 2015 vastu võetud töödokumendis märgitakse, et nõukogu ja komisjoni väljendatud „mured“ ei tohiks iseenesest olla ületamatu takistus, ning arvestades, et põhiseaduskomisjon tunnistab, et võimalikud on alternatiivsed lahendused ja paindlikum sõnastus, mis lubaksid määrusega seonduvast ummikseisust üle saada, ning mainib edasisi samme ja teeb nõukogule ja komisjonile ettepaneku korraldada probleemide lahendamiseks kõigepealt poliitilised läbirääkimised ja seejärel tehnilised kohtumised;
- B. arvestades, et nõukogu vastas sellele ettepanekule, näidates valmisolekut ja kindlat tahet teha parlamendiga koostööd, kuid tingimusel, et parlament ise võtaks kõigepealt käsile õiguslikku ja institutsioonilist laadi probleemsed ja põhimõttelised küsimused;
- C. arvestades, et põhiseaduskomisjon võttis vastu teise töödokumendi, mis võimaldab raportööril astuda koos nõukogu ja komisjoniga uusi samme, et üldnimetatud probleemide lahendamise moodus läbi rääkida; arvestades, et sellega seoses võeti vastu uus läbirääkimisstrateegia ning 30. juunil 2016 saadeti nõukogule ja komisjonile mitteametlik dokument, milles kirjeldatakse poliitilisi argumente ja võimalikke lahendusi;
- D. arvestades, et 10. oktoobril 2016. aastal otsustasid kolm institutsiooni jätkata mitteametlikku arvamuste vahetust oma õigusteenistuste vahel, et õiguslikke ja institutsioonilisi küsimusi täpsustada; arvestades, et sellega avanes parlamendil võimalus esitada määruse uus sõnastus, peamised poliitilised erimeelsused jäid aga lahtiseks;
- E. arvestades, et tehtud õigusalaselt tööle vaatamata ei kiitnud komisjoni ja nõukogu õigusteenistuste õigusnõunikud ametlikult heaks dokumenti, mis oli sündinud kolme institutsiooni õigusteenistuste tähelepanuväärse töö tulemusena, ja seetõttu jäi töö selles tähtsas asjas soiku; arvestades, et 13. detsembril 2017 toimus täiskogu istungil kahe suuliselt vastatava küsimuse järel põhiseaduskomisjoni eestvõttel arutelu ja 3. mail 2018 esitas põhiseaduskomisjon mitteametliku dokumendina määruse eelnõu uue sõnastuse, lähtudes ametlikult põhiseaduskomisjoni esimehe ja raportöör Ramón Jáuregui Atondo ning nõukogu eesistujariigi Slovakkia ja komisjoni vahelisest 10. oktoobri 2016. aasta kokkuleppest, milles märgitakse, et „ametlike läbirääkimiste alustamiseks on vaja esitada Euroopa Parlamendi ettepanek uues sõnastuses“;
- F. arvestades, et 25. oktoobril 2018 andis nõukogu vastuse selle uue sõnastusettepaneku kohta, mis põhineb õigusteenistuste tehtud õigusalasel töö, parlamendi kaheksanda koosseisu ametiajal moodustatud kahe uurimiskomisjoni (EMIS ja PANA) kogemustel ning parlamendi poolt 2014. aastal vastu võetud ettepanekul; arvestades, et nõukogu esitas oma vastuses uue probleemide loetelu, mis läheb ka nõukogu enda õigustalituse arvamusest kaugemale ning milles seatakse tehtud töö kahtluse alla ja loetakse üles parlamendi peamised institutsioonilised probleemid, mida on raske ületada; on seisukohal, et selliselt toimides ei jäta nõukogu läbirääkimisteks mingit liikumisruumi, kuigi mitteametliku dokumendi mõte oli tegelikult selles, et uue teksti põhjal peaksid algama läbirääkimised ja poliitilised arutelud;
- G. arvestades, et tõeliselt demokraatlikus süsteemis on kõigi seadusandlike kogude oluline tunnusjoon ja võimude lahususe üks põhitingimus, et parlamendil peaks olema õigus panna täitevvõim aru andma ja õigus moodustada selleks uurimiskomisjone, kellel on tegelikud volitused tunnistajaid kutsuda ja dokumente kätte saada;
- H. arvestades, et kõik Euroopa Liidu institutsioonid on regulaarselt kohustunud lojaalset koostööd tegema, kõnealuse määruse puhul ei ole seda aga sugugi näha;
1. väljendab sügavat rahulolematust nõukogu (ja komisjoni) hoiakuga, mis pärast rohkem kui neli aastat kestnud mitteametlikke kohtumisi ning kirjade ja dokumentide vahetust takistab endiselt ametliku kohtumise korraldamist, et poliitilisel tasandil arutada tuvastatud probleemide võimalikke lahendusi, kuna nõukogu keeldub eesistujariigile andmast poliitilisi volitusi, mis avaks ukse poliitilise iseloomuga kohtumistele eesmärgiga lahendada kõige vaieldavamad küsimused ja kindlaks teha kokkuleppe saavutamise võimalus;

Neljapäev, 18. aprill 2019

2. palub presidendil teha poliitikajuhtidele teatavaks parlamendi mure, et nõukogu ja komisjon ei järgi institutsioonidevahelise koostöö põhimõtet;
 3. teeb ettepaneku, et õiguskomisjon uuriks võimalust esitada Euroopa Liidu Kohtusse hagi seoses institutsioonidevahelise lojaalse koostöö põhimõtte (Euroopa Liidu lepingu artikli 13 lõige 2) rakendamisega ning uuriks sellega seoses veel, kas nõukogu on rikkunud parlamendi praeguse koosseisu ametiajal moodustatud uurimiskomisjonide (PANA ja EMIS) tegelikku õigusraamistikku, ja annaks selle kohta aru;
 4. rõhutab, et Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 226 kolmas lõik, milles sätestatakse seadusandlik erimenetlus ning nõutakse nõukogu ja komisjoni nõusolekut Euroopa Parlamendi uurimisõigust reguleeriva määruse vastuvõtmiseks, ei kohusta praeguses sõnastuses nõukogu ega komisjoni läbirääkimisi pidama, vaid üksnes parlamendi ettepanekule nõusoleku andma või andmata jätma, mitte aga pidama läbirääkimisi ühise kokkuleppe saavutamiseks;
 5. soovib, et seadusandlik protsess, mis tuleneb Euroopa Parlamendile aluslepingutega antud õigusest teha seadusandlikke algatusi, peab vastavalt institutsioonidevahelisele parema õigusloome kokkuleppele hõlmama nõuet koostada nende algatuste jaoks sarnaselt seadusandliku tavamenetlusega õigusloome ajakava; rõhutab ühtlasi, et seadusandliku erimenetluse puhul tuleb järgida institutsioonidevahelise kokkuleppe sätteid, mis puudutavad kõigi kolme institutsiooni institutsioonilist kohustust pidada läbirääkimisi;
 6. palub nõukogul ja komisjonil, juhul kui nad ei saa ettepanekule nõusolekut anda, alustada uuesti läbirääkimisi uue parlamendikoosseisuga, tunnistades edusamme seoses ettepaneku uue sõnastusega, mis on esitatud mitteametlikus dokumendis ja mille aluseks on kolme institutsiooni õigusteenistuste tehtud töö; on veendunud, et see sõnastus on korrastatum ja süsteemsem kui 2014. aastal vastu võetud tekst, sisaldades küll samu uurimisvolitusi, aga ajakohastatuna vastavalt viimaste aastate kogemustele ja praegusele institutsioonilisele tegelikkusele;
 7. kutsub kõiki erakondi üles tagama, et nende valimisprogrammid väljendaksid kindlat toetust Euroopa Parlamendi ettepanekule võtta vastu uus ja ajakohastatud määrus parlamendi uurimisõiguse kohta, ning kutsub ka kõiki esikandidaate üles seda ettepanekut avalikult ja poliitiliselt toetama;
 8. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon Euroopa Ülemkogule, nõukogule, komisjonile, Euroopa Liidu Kohtule ja liikmesriikide parlamentidele.
-